

Spis treści

Wstęp	7
-----------------	---

Rozdział pierwszy

Szlachta w kręgu rodziny i gospodarstwa – o spokój, trwałość i potęgę rodu	51
---	-----------

Domowe i rodzinne zacisze – o miłości rodzicielskiej i postrzeganiu „świata zewnętrznego”	52
---	----

Zgiełk gospodarstwa – o podejściu do rodowego majątku, pieniędzy, zysku i pomysłowości ekonomicznej	71
---	----

Poddani i partnerzy – o dobroci i zdrowym rozsądku	81
--	----

W sąsiedzkim kręgu – o przyjaźni, gościnności i kłótności	117
---	-----

Cień przeszłości i tradycji – o dobrym wychowaniu i naukach	139
---	-----

Blask i blichtr stolicy i zagranicy – o pozytywnych i złych wzorcach edukacji	168
---	-----

Rozdział drugi

Obywatele wobec państwa i w życiu publicznym – o trwanie i dobro Rzeczypospolitej-Ojczyzny	192
---	------------

W kręgu dobrego obywatela – między rodziną a państwem	193
---	-----

W drodze po zaszczyty i urzędy – między służbą Ojczyźnie a prywatą	200
--	-----

W polityce i życiu publicznym – między egoizmem, obojętnością, strachem i odwagą	211
--	-----

W trosce o Ojczyznę – między wolnością osobistą a obowiązkiem wobec państwa	268
---	-----

W kontaktach z sąsiadami-zaborcami – między uległością, pragmatyzmem a miłością Ojczyzny	330
--	-----

Marzenia obywatela o państwie i Ojczyźnie – między imaginacją a rzeczywistością	387
---	-----

Rozdział trzeci**Stan wojskowy w Rzeczypospolitej – szlachcic zarobkujący czy obywatel w służbie Ojczyzny 432**

W państwie – o akceptację i szacunek 432

W wojsku – o żołd i rangę 452

W Ojczyźnie – o honor i uznanie 466

Rozdział czwarty**Duchowni w państwie szlacheckim – szlachcic w sutannie i habitach, czyli między Rzeczypospolitą a „niebieską ojczyzną” 479**

W kościele i państwie – między bogactwem, ubóstwem a posługą kapłańską 479

W Rzeczypospolitej – między polityką, karierą i Kościołem 494

W kręgu obowiązków – między „niebieską” a ziemską Ojczyzną 520

Zakończenie 540**Bibliografia 550****Indeks osobowy 591**

Summary 609

Résumé 612